

НАРЕДБА

за стокообмена, направленията и механизмите за осигуряване на военновременния план

Приета с № ПМС 166 от 25.08.1993 г., обн., ДВ, бр. 75 от 3.09.1993 г.

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат въпросите, свързани със стокообмена, направленията, организацията, контрола, финансирането, планирането и осигуряването на военновременния план на страната с материални ценности и стоки, ремонт и техническа помощ (услуги) в чужбина в мирно време, във военно положение и в положение на война.

(2) Наредбата е задължителна за изпълнение от държавната и местната администрация, от търговските дружества, кооперациите и кооперативните предприятия при реализиране на стокообмена по военновременния план в мирно време, във военно положение и в положение на война.

Чл. 2. Дейностите по вноса и износа за задоволяване на военновременните потребности на Република България се осъществяват на основание и в съответствие с действащата нормативна база в страната и сключените междудържавни договори, споразумения и спогодби, подписани още в мирно време.

Чл. 3. Министерският съвет чрез Междуведомствения съвет по отбранително-мобилизационна подготовка (МВС по ОМП) възлага на държавната и местната администрация, на търговските дружества, на кооперациите и кооперативните предприятия в обсега на тяхната дейност задължения за осигуряване на стокообмена по военновременния план.

Чл. 4. Държавната и местната администрация подпомагат търговските дружества, кооперациите и кооперативните предприятия с разрешена външнотърговска дейност в реализирането на стокообмена с материални ценности, стоки, ремонт и техническа помощ в чужбина за осигуряване потребностите на военновременния план.

Раздел II

Направления и механизми за реализиране на стокообмена

Чл. 5. Осигуряването на военновременния план с материални ценности и стоки от внос, с ремонтна дейност и техническа помощ в чужбина се осъществява чрез:

1. страните лицензодържателки - производителки на необходимата военна техника, въоръжение, основна гражданска продукция, суровини и материали;
2. страните - производителки по лиценз;
3. трети страни - за осигуряване чрез реекспорт.

Чл. 6. Доставките за осигуряване военновременния план на страната от внос се извършват при спазване на следния приоритет:

1. задоволяване военновременните потребности на Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Националната разузнавателна служба, Националната служба за охрана и военновременните формирования на министерствата и ведомствата;
2. производство на военна продукция;
3. производство на основна гражданска продукция и стоки за населението.

Чл. 7. Осигуряването на доставките по военновременния план на страната от внос с материални ценности, стоки и услуги се извършва:

1. в мирно време - по план и списък, утвърдени от Министерския съвет;

2. във военно положение и в положение на война - ускорена доставка по списък, утвърден от Министерския съвет.

Чл. 8. Осигуряването на доставките от внос с материални ценности, стоки и услуги се осъществява чрез използване на следните механизми:

1. разплащане на доставките с налична конвертируема валута;
2. стокообмен и услуги. Прилага се в мирно време и в положение на война. Реализира се по сключени договори и споразумения и се отнася до търговски дружества с военновременен план;
3. вътрешни и външни гаранции (на кредит). Прилага се във военно положение и в положение на война с решение на Министерския съвет. Отнася се за доставки за Въоръжените сили и за производството на военна продукция;
4. отстъпване на бъдещи вземания (приходи). Прилага се в мирно време и в положение на война с решение на Министерския съвет. Отнася се за доставки за Въоръжените сили, за възстановителни работи, за устойчивостта и производството на военна продукция;
5. предоставяне на дялово участие в инвестиционни сделки на държавни фирми в трети страни. Прилага се в мирно време и в положение на война с решение на Министерския съвет. Отнася се за доставки за Въоръжените сили, за устойчивостта и производството на военна продукция.

Раздел III

Задължения на министерства, ведомства, области, общини и търговски дружества

Чл. 9. Министерството на търговията:

1. обобщава и балансира на национално равнище стокообмена за осигуряване на доставките по военновременния план на страната;
2. разработва и провежда външнотърговската политика на страната по географски региони, икономически групировки и страни;
3. провежда преговорите, подготвя сключването и координира изпълнението на многостранни и двустранни междуправителствени и междудържавни споразумения за търговско-икономическо сътрудничество;
4. проучва международните пазари и подготвя оферти на вариантите по стокообмена за военно време според спецификациите, направленията и възможните доставчици;
5. подготвя клаузи в междудържавните договори, засягащи приоритетно доставки от внос за нуждите на Въоръжените сили;
6. участва в работата и в представителството в търговските дружества, кооперациите и кооперативните предприятия с външнотърговска дейност и ги ръководи методически в мирно време по въпросите, осигуряващи изпълнението на военновременния план;
7. съвместно с Министерството на отбраната и други заинтересувани ведомства определя квоти (плафони) на стокообмена в мирно време, осигуряващи създаването и опресняването на наличните в страната мобилизационни запаси, осигуряващи изпълнението на военновременния план за определен период;
8. чрез Министерството на външните работи:
  - а) осъществява преки оперативни връзки и подпомага дейността на търговско-икономическите съветници към посолствата на Република България;
  - б) работи по определянето и постоянното поддържане на направленията за реализиране на стокообмена, заложен във военновременния план;

9. ежегодно до 15 февруари изпраща информация до Междуведомствения съвет по отбранително-мобилизационна подготовка за състоянието и възможностите за реализиране на стокообмена съгласно военновременния план. При поискване предоставя информация на Министерството на отбраната и на заинтересуваните министерства.

Чл. 10. Министерството на външните работи:

1. създава политически условия за реализиране на стокообмена с материални ценности, стоки и услуги в мирно и във военно време и по осигуряване на военновременния план;

2. по искане на компетентните министерства и ведомства оказва съдействие чрез задграничните си органи при определяне на направленията и за проучване на възможностите за реализиране на стокообмена;

3. взема участие в разработването на междудържавни споразумения и във воденето на преговори за тяхното сключване за материалното осигуряване на военновременните нужди на страната;

4. при поискване от компетентните ведомства допълнително проучва политическата обстановка в страни и региони, които потенциално могат да бъдат използвани за доставка на необходимите военновременни материални ценности в мирно време и в положение на война и ги уведомява в определения срок;

5. ежегодно до 15 февруари изпраща информация до Междуведомствения съвет по отбранително-мобилизационна подготовка за състоянието и възможностите за реализиране на стокообмена съгласно военновременния план. При поискване предоставя информация на Министерството на отбраната и на заинтересуваните министерства;

6. оказва помощ на държавната и местната администрация, на търговските дружества, кооперациите и на други организации при реализиране на стокообмена в мирно време и в положение на война по осигуряване на военновременния план.

Чл. 11. Държавните органи и местната администрация, които по заемания статут, определен от нормативни документи, са оторизирани да представляват страната при сключване на спогодби, споразумения и договори или при възлагане от Министерския съвет на задачи от такъв характер, се задължават съгласувано със заинтересуваните ведомства да проучват възможностите за включване на клаузи, осигуряващи изпълнението и на военновременния план. Те писмено уведомяват компетентните държавни изпълнителни органи в страната и Министерството на отбраната за постигнатите договорености.

Чл. 12. (1) Търговските дружества, кооперациите и други организации:

1. при установяване на контакти и при сключване на договори за извършване на търговски сделки с чуждестранни клиенти проучват възможностите и за осигуряване на утвърдените им военновременни потребности. За постигнатите договорености уведомяват съответните държавни органи в страната и Министерството на отбраната;

2. разработват потребностите си по изпълнение на утвърдения им военновременен план и ги представят групирани по страни доставчици и фирми доставчици в отрасловото министерство (ведомство), търговските дружества на териториален принцип - в общината, а общините - в областта.

(2) Стокообменът, извършван от търговските дружества, се включва при разработване на военновременния им план и за него уведомяват по посочения в т. 2 на ал. 1 ред.

(3) Търговските дружества, кооперациите и кооперативните предприятия с разрешена или възложена външнотърговска дейност представят предмета на стокообмена си по военновременния план в Министерството на търговията, в Министерството на отбраната и в държавната и местната администрация.

Чл. 13. Обобщени, потребностите по военновременния план след разглеждане от отрасловите министерства, областите и балансиращите органи се представят в Министерството на търговията, а за специална продукция - в Министерството на отбраната.

Чл. 14. (1) Министерството на вътрешните работи, Националната разузнавателна служба, Националната служба за сигурност и военновременните формирования на министерствата и ведомствата уведомяват Министерството на отбраната за своите потребности. След обобщаването им те се представят в Министерството на търговията.

(2) Министерството на отбраната разглежда потребностите от внос и възможностите за износ на специална продукция. За съображенията си уведомява заинтересуваните ведомства и подготвя предложение по стокообмена със специална продукция по военновременния план за разглеждане и приемане от Междуправителния съвет по отбранително-мобилизационна подготовка. За предложението си уведомява и Министерството на търговията.

Чл. 15. Началникът на Генералния щаб на Българската армия определя броя и разположението на военноприемателните пунктове за специална продукция в положение на война.

Чл. 16. Междуправителният съвет по отбранително-мобилизационна подготовка определя в мирно време необходимите финансови средства при разработване на бюджета на страната за осигуряване на доставките от внос по утвърден от Министерския съвет списък за натрупването им като мобилизационни запаси.

Чл. 17. Търговските дружества, кооперациите и кооперативните предприятия заявяват пред търговските банки разчети за необходимите им кредити по осигуряване изпълнението на военновременния план. Търговските банки представят потребностите в Българската народна банка.

Чл. 18. Държавните органи, местната администрация, търговските дружества, кооперациите и кооперативните предприятия с възложена дейност за стокообмена по военновременния план в положение на война съобщават в Министерството на отбраната за сключените договори и за изпълнението им в указаната им във форми-приложения № 1, 2, 3 и 4 периодичност.

Чл. 19. (1) Потребностите от внос като заявка (приложения № 1, 2 и 3) и възможностите за износ (приложение № 4) като предложения на държавната и местната администрация и на търговските дружества се потвърждават с утвърждаване на техните военновременни планове.

(2) Заявките (приложения № 1, 2 и 3) и предложенията (приложение № 4) за стокообмена се оформят от търговските дружества, общините, отрасловите министерства и ведомства, областите и балансиращите министерства и ведомства по страни и търговски дружества доставчици.

Чл. 20. Министерството на отбраната, Министерството на търговията, Министерството на външните работи и други заинтересувани министерства внасят съвместно предложение за стокообмена по военновременния план за разглеждане и приемане от Междуправителния съвет по отбранително-мобилизационна подготовка.

Чл. 21. Междуправителният съвет по отбранително-мобилизационна подготовка приема плана за стокообмена по осигуряване на военновременния план и го внася в Министерския съвет за утвърждаване.

Чл. 22. Доставчиците (търговските дружества, кооперациите и кооперативните предприятия с разрешена външнотърговска дейност) подготвят реализацията на стокообмена и представят отчет в Министерството на отбраната, в Министерството на търговията и в Правителствената комисия за контрол върху режима за търговия с военна и специална продукция. Те уведомяват потребителите за времето и мястото за получаване на доставките при изпълнението на договорите.

Чл. 23. Търговските дружества уведомяват за реализирания си стокообмен отрасловото и балансиращото министерство (ведомство) (по предмета на неговата дейност). Търговските дружества на териториален принцип уведомяват съответната община и област.

Чл. 24. Осигуряване на доставките по военновременния план от внос на материални ценности и стоки за нуждите на отбраната на страната се осъществява:

1. в мирно време - за натрупването на мобилизационни запаси по списък, утвърден от Министерския съвет, със средства от бюджета, за които няма ограничаващи международни спогодби и квоти (плафони) за натрупване, в които Република България е страна по договора;

2. във военно положение (кризисен период, екстремна ситуация) - по списък, утвърден от Министерския

съвет, чрез бюджетни средства и по други пътища (бартери, кредити, събиране на вземания от други държави и др.) за осигуряване на номенклатурите и необходимите количества. Преоценяват се приоритетите на разходите от бюджета и се насочват максимално възможните средства за натрупване на запаси от материални ценности и стоки от внос за Въоръжените сили и за производството на военна продукция;

3. в положение на война оторизираните органи въвеждат в изпълнение военновременните си планове и предприемат спешни действия за максимално задоволяване потребностите на Въоръжените сили, за производството на военна продукция и за повишаване устойчивостта на националното стопанство, като осигуряват доставките на договорените материални ценности и стоки от внос до граничните приемателни пунктове.

Чл. 25. Потребителите и доставчиците по предмета на стокообмена си се задължават при поискване от Министерството на отбраната и от Министерството на търговията да представят необходимата допълнителна по военновременния план информация.

Чл. 26. Нespoменатите в тази наредба положения по предмета, сроковете, условията и други въпроси на стокообмена по осигуряване на военновременните потребности на страната се съгласуват и координират от Министерството на отбраната.
Административнонаказателни разпоредби

Чл. 27. (1) Длъжностни лица, които не изпълняват или нарушават задълженията си по тази наредба, се наказват по чл. 32 от Закона за административните нарушения и наказания .

(2) Нарушенията по тази наредба се установяват с актове на съответните длъжностни лица от органите на държавната и местната администрация и на местното самоуправление. Наказателните постановления се издават от председателя на Междуведомствения съвет по отбранително-мобилизационна подготовка или от упълномощени от него лица.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Параграф единствен. Министърът на отбраната дава указания и упражнява контрол по прилагането на наредбата.

Приложение № 1

МИНИСТЕРСТВО (ВЕДОМСТВО, ТЪРГОВСКО ДРУЖЕСТВО)

Строго поверително

(след попълване)

ЗАЯВКА

за доставка на изделия от внос, резервни части и ЗИП и извършване

на услуги в чужбина за нуждите на военновременния план

(страна доставчик)

(търг. дружество (фирма) доставчик)

№ по ред	Наименование на изделията	ЕМК (шифър)	Мярка	Потребност за доставка		Единична цена (щ. долари)	Сума (щ. долари)	Товарополучател	Други страни дос-тавчици	Дос-тавя се от
				всичко	в т.ч. за първите 60 дни					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Подпис: .....

министър (председател, управител)

Забележки:

1. Потребностите се посочват по страни доставчици, търг. дружествадоставчици, видове изделия и услуги поотделно.
2. В графа 2 след изделието се изписват и резервните части и/илиЗИП, ако има потребност от такъв.
3. В графа 3 се попълва единният материален код (ЕМК) насъответното изделие.
4. В графа 4 се попълва мярката на измерение: брой (бр.), хилядиброя (хил. бр.) и т.н.
5. В графа 9 се попълва адресант-получател.
6. В графа 10 се попълва страната (ите), от която може да седостави, освен основния доставчик.
7. Графа 11 се попълва от доставчика (търг. дружество свъншнотърговска дейност).
8. Формата се попълва от всички с възложен военновременен план и сеподписва от съответния ръководител.

Приложение № 2

МИНИСТЕРСТВО (ВЕДОМСТВО, ТЪРГОВСКО ДРУЖЕСТВО)

Строго поверително

(след попълване)

ЗАЯВКА

за доставка на комплектовки от внос за производство и промишлен ремонт на продукция

за осигуряване на военновременния план

(страна доставчик)

(търг. дружество (фирма) доставчик)

№ по ред	Наименование		ЕМК (шифър)		Мярка	Потребност за доставка		Единична цена (щ. долари)	Сума (щ. долари)	Товарополучател	Други странични документи	Доставя се от
	на изделието	на комплектотакта	на изделието	на комплектотакта		всичко	в т.ч. за първите 60 дни					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Подпис: .....

министър (председател, управител)

Забележки:

1. Потребностите се посочват по страни доставчици, търг. дружествадоставчици, видове изделия и комплектовки поотделно.
2. В графи 2 и 3 по изделия се изписват комплектовките за промишленремонт.
3. В графи 4 и 5 се попълва единният материален код (ЕМК) насъответното изделие и комплектовката към него.
4. В графа 6 се попълва мярката на измерение: брой (бр.), хилядиброя (хил. бр.) и т.н.
5. В графа 11 се попълва адресантът-получател.
6. В графа 12 се попълва страната (ите), от която може да седостави, освен основния доставчик.
7. Графа 13 се попълва от доставчика.
8. Формата се попълва от всички с възложен военновременен план и сеподписва от съответния ръководител.

Приложение № 3

МИНИСТЕРСТВО (ВЕДОМСТВО, ТЪРГОВСКО ДРУЖЕСТВО)

Строго поверително

(след попълване)

ЗАЯВКА

за доставка на суровини, материали, оборудване, машини и медикаменти

за удовлетворяване на потребностите на военновременния план

(страна доставчик)

(търг. дружество (фирма) доставчик)

№ по ред	Наименование на номенклатурата	ЕМК (шифър)	Мярка	Потребност за доставка		Единична цена (щ. долари)	Сума (щ. долари)	Получател	Други страни доставчици	Доставя се от
				всичко	в т.ч. за първите 60 дни					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Подпис: .....

министър (председател, управител)

Забележки:

1. Потребностите се посочват по страни доставчици, търг. дружестводоставчици и номенклатури.
2. В графа 2 по номенклатури се изписват потребностите.
3. В графа 3 се попълва единният материален код (ЕМК) на съответната номенклатура.
4. В графа 4 се попълва мярката на измерение: брой (бр.), хилядиброя (хил. бр.) и т.н.
5. В графа 9 се попълва адресантът-получател.
6. В графа 10 се попълва страната (ите), от която може да се достави, освен основния доставчик.
7. Графа 11 се попълва от доставчика.
8. Формата се попълва от всички с възложен военновременен план и се подписва от съответния ръководител.

Приложение № 4

МИНИСТЕРСТВО (ВЕДОМСТВО, ТЪРГОВСКО ДРУЖЕСТВО)

Строго поверително

(след попълване)

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

за износ на суровини, материали, стоки, комплектовки

и изделия по военновременния план

№ по ред	Наименование на номенклатурата	ЕМК (шифър)	Мярка	Възможност за износ		Единична цена (щ. долари)	Сума (щ. долари)	Страна потребител	Предоставя се лиценз на
				всичко	в т.ч. за първите 60 дни				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Подпис: .....

министър (председател, управител)

Забележки:

1. Възможностите се посочват по страни потребители и номенклатури.
2. В графа 2 по номенклатури се изписват възможностите за износ.
3. В графа 3 се попълва единният материален код (ЕМК) насъответната номенклатура.
4. В графа 4 се попълва мярката на измерение: брой (бр.), хилядиброя (хил. бр.) и т.н.
5. В графа 9 се попълва адресантът-получател.
6. В графа 10 се попълва страната (ите) потребител.
7. В графа 11 се попълва наименованието на субекта, който щереализира износа.
8. Формата се попълва от всички с възложен военновременен план и сеподписва от съответния ръководител.